

การพัฒนาารูปแบบเสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินิน ย้อมด้วยดอกดาวเรือง

ไอรดา สูดสังข์^{1*} กนกวรรณ พุกษ์มนโนกุล² และ ปณัตตา สดสี³

The development of women's clothing styles from linen dyed with marigold

Irada Soodsung^{1*} Kanokwan Prukmanonukun² and Panatda Sotsee³

¹⁻³คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

¹⁻³Faculty of Industrial Textiles and Fashion Design, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

* Corresponding author. E-mail address: icecol@windowslive.com irada.s@rmutp.ac.th

received: february 16,2021 revised: August 12,2021 accepted: October 10,2021

บทคัดย่อ

การพัฒนาารูปแบบเสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินิน ย้อมด้วยดอกดาวเรือง มีวัตถุประสงค์ 1.เพื่อศึกษาเกี่ยวกับวิธีการย้อมผ้าลินิน ด้วยดอกดาวเรือง โดยใช้สารช่วยติดสีชนิดต่างๆ 2.เพื่อออกแบบและพัฒนาารูปแบบเสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินิน ย้อมด้วยดอก ดาวเรือง 3.เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อารูปแบบเสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินิน ย้อมด้วยดอกดาวเรือง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือกลุ่มสตรีวัยทำงานใน เขตดุสิต แขวงจตุจักร จำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม และผลิตภัณฑ์ต้นแบบเสื้อผ้า สตรี จำนวน 2 ชุด โดยใช้วิธีแจกแบบสอบถามแบบไม่เจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุ 25 ปี ขึ้นไป มีสถานภาพโสด มีระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรี มีตำแหน่งหน้าที่เป็นพนักงานทั่วไป และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ ต่ำกว่า 15,000 บาท ผลการศึกษาวิธีการ ย้อมผ้าลินิน ด้วยดอกดาวเรือง โดยใช้สารช่วยติดสีชนิดต่างๆ พบว่า การทดสอบความคงทนของสีต่อแสง สารช่วยติดสีจาก ธรรมชาติ ได้แก่ น้ำมะขามเปียก มีสีเปลี่ยนจากเดิมเล็กน้อย และในสารช่วยติดสีจากสารเคมี ได้แก่ สารส้ม และสารคอปเปอร์ (II) ซัลเฟต มีสีเปลี่ยนจากเดิมเล็กน้อย และการทดสอบความคงทนของสีต่อการซัก สารช่วยติดสีจากธรรมชาติ ได้แก่ น้ำมะขามเปียก มีสีตกติดเล็กน้อยถึงพอสังเกตได้ และสารช่วยติดสีจากสารเคมี ได้แก่ สารส้ม สารโซดาแอช และสารคอปเปอร์ (II) ซัลเฟต มีสีตกติดค่อนข้างมาก ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อเสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินิน ย้อมด้วยดอก ดาวเรือง พบว่า ารูปแบบเสื้อผ้าสตรี โดยใช้สารช่วยติดสีจากธรรมชาติ และใช้สารช่วยติดสีจากสารเคมี ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึง พพอใจในด้านารูปแบบชุดมีความทันสมัย เหมาะกับวัยทำงาน และประโยชน์ในการใช้งานมีความพึงพอใจในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.07 และ 4.05 ตามลำดับ ซึ่งทั้ง 2 ชุดได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยในภาพรวม พบว่า ผู้ตอบ แบบสอบถามมีความพึงพอใจในารูปแบบเสื้อผ้าสตรี โดยใช้สารช่วยติดสีจากธรรมชาติมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.07

คำสำคัญ: เสื้อผ้าสตรี ผ้าลินิน ดอกดาวเรือง

ABSTRACT

The objectives of The Development of Women's Clothing Styles from Marigold-dyed Linen were 1. to study linen dying technique with marigold by using various kinds of mordant, 2. to design and develop women's clothing from marigold-dyed linen, 3. to study the satisfaction of representative samples for the women's clothing design from marigold-dyed linen. The sample used in this study were women working in Dusit district, Chitralada sub-district and students of Rajamangala University of Technology Phra Nakhon, in total 100 participants. Simple random sampling method was used to analyze the data with statistics, percentage, mean and deviation standard. The research instruments were questionnaire and 2 women's clothing prototypes, one was dyed with natural mordant and the other dyed with chemical mordant. The results indicated that most of the samples aged from 25 and above, single, graduated with bachelor degree, working as general office workers and students and earned less than 15,000 baht. Results of the study of linen

dyeing methods with marigolds By using different types of fixing agents, it was found that the color fastness to light test Natural color fixing agents, including tamarind juice. There is a slight color change from the original. and in chemical dyes such as alum and copper (II) sulfate There is a slight color change from the original. and color fastness to washing test Natural color fixing agents, including tamarind juice. There is a slight discoloration to be noticeable. and chemical dyes such as alum, soda ash and copper(II) sulfate There is quite a lot of color fading. The results of the study of respondents' satisfaction toward women's clothing from linen dyed with marigold flowers found that women's clothing patterns. by using natural colorants and use chemical additives. The result also revealed the satisfaction on women's clothing design from marigold-dyed linen, a design which was dyed with both natural and chemical mordant. The participants were satisfied with the modern design suitable for working age and very useful, at a high level with means of 4.07 and 4.05, natural and chemical mordant respectively. Considering the overall result, the participants tended to be satisfied with natural mordant dyed dress more, with a mean of 4.07.

Keyword : Women's Clothing Styles, Linen, Marigold

บทนำ

การย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติ สามารถย้อมได้ทั้งแบบย้อมร้อนและแบบย้อมเย็น ซึ่งสีที่ได้จากพืช สัตว์ และแร่ธาตุต่าง ๆ จะมีการติดสี คงทนต่อแสงและการขัดถูที่ไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบภายในของพืชและเส้นด้ายที่นำมาใช้ย้อม จึงมีการใช้สารประกอบต่างๆ มาเป็นตัวช่วยในการทำให้เส้นด้ายดูดซับสีให้สีเกาะเส้นด้ายได้แน่นขึ้น มีความทนทานต่อแสง และการขัดถูเพิ่มขึ้น ซึ่งเรียกว่า สารช่วยย้อม และสารช่วยให้สีติด เช่น สารส้ม สารโซดาแอช สารคอปเปอร์ (II) ซัลเฟต น้ำมะขามเปียก น้ำบาดาล น้ำขี้เถ้า เป็นต้น สารเหล่านี้ นอกจากจะเป็นตัวจับย้อมสี และเพิ่มการติดสีในเส้นด้าย ช่วยเปลี่ยนเฉดสีให้เข้ม จาง หรือ สดใส สว่างขึ้น ปัจจุบันมีการใช้สารที่ได้จากทั้งสารเคมีและสารธรรมชาติ การย้อมสีธรรมชาติเป็นการลดการใช้สารเคมีที่ทำให้เกิดโรคต่างๆ ในระบบทางเดินหายใจต่อผู้ผลิต และผู้บริโภคปัจจุบันจึงหันมาให้ความสนใจในสีย้อมธรรมชาติและผลิตภัณฑ์ใช้สีย้อมธรรมชาติมากขึ้น เนื่องจากมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยกว่า โดยส่วนใหญ่เป็นการสกัดสีจากส่วนต่างๆ ของพืช เช่น ราก เปลือก ต้น แก่น กิ่ง ใบ ดอก และผล สีย้อมจากธรรมชาติมีความโดดเด่นและสวยงามหลากหลายอาทิ เช่น สีแดงได้มาจากมะไฟ แก่นฝาง สีเหลืองได้มาจากขมิ้นชัน ขมิ้นอ้อย สีส้มตาลได้มาจากเปลือกไม้โกงกาง เปลือกพยอม สีนํ้าเงินได้มาจากใบบวบ เปลือกเพกา สีชมพูได้มาจากเปลือกจามจุรี และยังมีสีต่างๆอีกมากมายที่ได้จากธรรมชาติ (วิษณุ คาทอง, 2559)

ลินินเป็นเส้นใยที่ได้จากลำต้นของต้น Flax เป็นเส้นใยที่เก่าแก่ที่สุดที่มนุษย์รู้จักใช้ คาดว่าเป็นเวลากว่า 4,500 ปีมาแล้วจากการใช้พันศพโบราณ คือพวกมัมมี่ เส้นใยลินินในธรรมชาติเกาะติดกันแน่นด้วยสารที่คล้ายเรซิน หรือกาวจับกันตลอด ดังนั้นต้องกำจัดสารเหล่านี้ออกก่อนซึ่งประกอบด้วยสารประกอบจำพวก เปคติน ไชและยาง วิธีการในการกำจัดหรือแยกเส้นใยให้เป็นอิสระจากกัน เป็นวิธีที่เรียกว่า retting (การแช่ให้เปื่อยในน้ำโดยอาศัยแบคทีเรีย) ซึ่งมีหลายรูปแบบด้วยกัน เช่น ทิ้งไว้ในกลางแจ้งโดยอาศัยน้ำค้าง ทิ้งแช่ไว้ในน้ำคลอง หรือในอ่างน้ำที่สร้างขึ้นโดยเฉพาะ สามารถควบคุมระดับอุณหภูมิและปริมาณแบคทีเรียได้ ประเทศที่มีชื่อเสียงในการผลิตผ้าลินินมีหลายประเทศด้วยกัน เช่น เบลเยียม ไอร์แลนด์ เป็นต้น กระบวนการ retting นั้น เป็นกระบวนการแยกเส้นใยที่มีความสำคัญมาก หากใช้เวลาน้อยเกินไป เส้นใยแยกออกยากหรืออาจเกิดการชำรุดเสียหายได้ แต่ถ้าหากทำมากเกินไปจะส่งผลให้เส้นใยมีความแข็งแรงลดลง ขาดง่าย ดังนั้นต้องทำการ retting ด้วยความระมัดระวัง เพื่อให้ได้เส้นใยที่ออกมา เส้นใยที่มีความงามที่เป็นเอกลักษณ์มีลักษณะหนาและบาง (thick and thin) สลับกันไป ตามความยาวของเส้นใย ราคาค่อนข้างสูง เนื่องจากเป็นเส้นใยที่ได้จากลำต้น ทำให้ปริมาณการให้เส้นใยค่อนข้างจำกัด (วีระศักดิ์ อุดมกิจเดชา, 2529) ใยลินินจะมีความคล้ายคลึงกับใยฝ้าย แต่มีความเหนียว ความทน การซับน้ำ รวมถึงการระบายอากาศได้ดีกว่า จึงเหมาะกับการนำไปตัดเป็นเสื้อผ้าสำหรับสวมใส่ในช่วงหน้าร้อนที่ต้องการความเย็นสบาย แต่มีความยืดหยุ่นที่น้อย ทำให้เนื้อผ้าค่อนข้างแข็ง ยับง่าย ไม่ทิ้งตัว และไม่สามารถสารฟอกขาวได้ โดยใยลินินจะได้อาจมาจากส่วนที่เป็นท่อน้ำอาหารของลำต้นเปลือก ซึ่งสีที่จะออกไปทางแนวเอิร์ธโทน เช่น สีขาว กับสีครีม และเส้นใยลินินก็สามารถนำไปทอเป็นผ้าได้ทั้งเนื้อละเอียดและเนื้อหยาบ นอกจากเสื้อผ้าแล้วยังนำไปตัดได้ทั้งผ้าปูโต๊ะ ผ้ากันเปื้อนหรือผ้าปูม่าน เพราะคุณสมบัติเด่นคือความสามารถโดนแสงแดดได้ดี รวมทั้งยังต้านเชื้อราและแบคทีเรียได้เป็นอย่างดี

ปัจจุบันตลาดเมล็ดพันธุ์ดาวเรืองมีมูลค่าประมาณ 80 ล้านบาท หรือ 320 กิโลกรัมต่อปี โดยแบ่งเป็นการจำหน่ายเพื่อการพาณิชย์เป็นดาวเรืองตัดดอกร้อยละ 90 ส่วนที่เหลือเป็นดาวเรืองกระถางที่ใช้เพื่อการประดับตกแต่งตามบ้านพักอาศัยและเทศกาลต่างๆ พันธุ์ที่ได้รับความนิยมมากที่สุดคือ ดอกดาวเรืองลูกผสมพันธุ์เทวี ซึ่งมีดอกขนาดใหญ่พิเศษ มีสีทองโดดเด่นตามความต้องการตลาด ตัวดอกมีขนาดใหญ่จัมโบ้ ให้ดอกต่อเนื่องจำนวนมาก และคุณภาพดีแม้ในสภาพอากาศแล้ง ยังสามารถสร้างรายได้ให้เกษตรกรผู้ปลูกได้เป็นอย่างดี (อิสระ วงศ์อินทร์, 2559) การปลูกดาวเรือง นอกจากปลูกเพื่อตัดดอกขายแล้ว ยังสามารถนำมาทำเป็นอาหารสัตว์ และนำไปบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ดอกดาวเรืองมีประโยชน์มากมาย และให้สรรพคุณบำรุงผิวพรรณ ลดริ้วรอยได้ (สุภิญญา ไช้มน, 2559) โดยดอกดาวเรืองให้สีโทนส้ม หรือสีเหลือง สามารถนำมาย้อมเส้นใยหรือผืนผ้าได้ โดยดอกดอกดาวเรืองหนึ่งและอบแห้งจะให้สีเข้มข้นกว่าการสกัดดอกดาวเรืองสด 1 เท่า และมากกว่าดอกดาวเรืองตากแห้ง 5 เท่า โดยการตลาดปัจจุบันมีแนวโน้มที่นิยมแต่งกายด้วยผ้าเส้นใยธรรมชาติมากขึ้น

จากปัญหาดังกล่าว คณะผู้จัดทำจึงได้มีแนวคิดพัฒนารูปแบบเสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินิน ย้อมด้วยดอกดาวเรือง เพื่อแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นกับสภาพแวดล้อม โดยนำผ้าลินินมาย้อมด้วยดอกดาวเรืองโดยใช้สารช่วยติดสีชนิดต่าง ๆ ออกแบบและตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี เพื่อให้เกิดประโยชน์และสร้างเสริมรายได้ให้กับชุมชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับวิธีการย้อมผ้าลินิน ด้วยดอกดาวเรือง โดยใช้สารช่วยติดสีชนิดต่างๆ
2. เพื่อออกแบบและพัฒนารูปแบบเสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินิน ย้อมด้วยดอกดาวเรือง
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบเสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินิน ย้อมด้วยดอกดาวเรือง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้วิธีการย้อมผ้าลินินด้วยดอกดาวเรือง โดยใช้สารช่วยติดสีชนิดต่างๆ
2. ได้ต้นแบบผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินิน ย้อมด้วยดอกดาวเรือง
3. ได้ข้อมูลความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อรูปแบบเสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินิน ย้อมด้วยดอกดาวเรือง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

- 1.1 ศึกษาเฉพาะการพัฒนารูปแบบเสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินิน ย้อมด้วยดอกดาวเรือง
- 1.2 ศึกษาเฉพาะสารช่วยติดสีจำนวน 2 กลุ่ม คือ สารช่วยติดสีจากธรรมชาติ ได้แก่

น้ำมะขามเปียก น้ำบาดาล น้ำขี้เถ้า และสารช่วยติดสีจากสารเคมี ได้แก่ สารส้ม สารโซดาแอช สารคอปเปอร์ (II) ซัลเฟต

- 1.3 ศึกษาเฉพาะรูปแบบเสื้อผ้าสตรี ในรูปแบบชุดติดกัน
- 1.4 ศึกษาเฉพาะผ้าลินิน 100 เปอร์เซ็นต์

2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

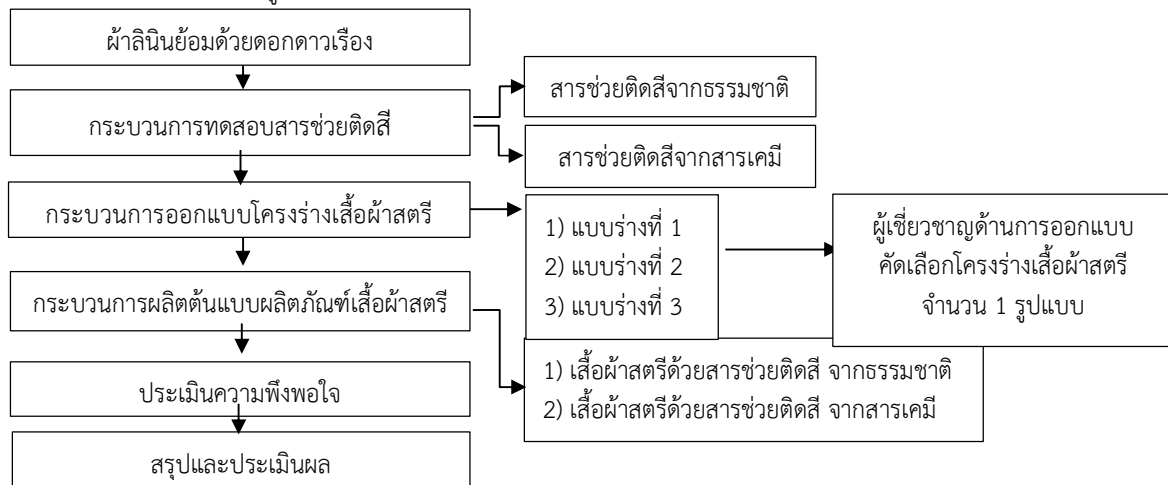
- 2.1 ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการออกแบบแบบเสื้อผ้า จำนวน 5 ท่าน

- 2.2 กลุ่มตัวอย่างคือ สตรีวัยทำงาน ในเขตดุสิต แขวงสวนจิตรลดา กรุงเทพฯ และนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

ราชมงคลพระนคร มีช่วงอายุ 21 ปี ถึง 60 ปี โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จำนวน 100 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาและการพัฒนารูปแบบเสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินิน ย้อมด้วยดอกดาวเรือง สามารถแสดงวิธีการดำเนินการวิจัยได้ดังนี้

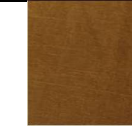

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบเสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินิน ย้อมด้วยดอกดาวเรือง สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาเกี่ยวกับวิธีการย้อมผ้าลินิน ด้วยดอกดาวเรือง โดยใช้สารช่วยติดสีจากธรรมชาติและจากเคมี โดยการใช้กลีบดอกและกลีบในของดอกดาวเรืองนี้ ซึ่งจะให้สีเข้มขึ้นกว่าการสกัดดอกดาวเรืองสด 1 เท่า และมากกว่าดอกดาวเรืองตากแห้ง 5 เท่า ใช้วิธีการต้มเพื่อสกัดสีนาน 1 ชั่วโมง หลังจากนั้นนำผ้าลินินมาแช่ในสายช่วยติดสีชนิดต่าง ๆ จะได้ผ้าลินินที่มีสีเหลือง ย้อมด้วยกรรมวิธีย้อมร้อน จากนั้นนำผ้าไปทดสอบความคงทนต่อแสงและความคงทนต่อการซัก ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงผลการทดสอบการย้อมดอกดาวเรือง ด้วยสารช่วยติดสีชนิดต่างๆ

สารช่วยติด	จากธรรมชาติ			จากสารเคมี		
	น้ำมะขามเปียก	น้ำบาดาล	น้ำขี้เถ้า	สารส้ม	สารโซดาแอช	สารคอปเปอร์ (II) ซัลเฟต
สีที่ได้จากการย้อม						
ความคงทนของสีต่อแสง	>4	3-4	3-4	>4	2	>4
ความคงทนของสีต่อการซัก	3-4	3	2	2	2	2

หมายเหตุ : ความคงทนของสีต่อแสง : ทดสอบตามมาตรฐาน ISO 105-B02: 2014(E)

ความคงทนของสีต่อการซัก : ทดสอบตามมาตรฐาน ISO 105-C06 : 2010(E)

จากตาราง 1 พบว่า จากการทดสอบการย้อมดอกดาวเรือง ด้วยสารช่วยติดสีจากธรรมชาติ ได้แก่ น้ำมะขามเปียก น้ำบาดาลและน้ำขี้เถ้า สารช่วยติดสีจากสารเคมี ได้แก่ สารส้ม สารโซดาแอช และสารคอปเปอร์ (II) ซัลเฟต มีรายละเอียดดังนี้

การทดสอบความคงทนของสีต่อแสง : ทดสอบตามมาตรฐาน ISO 105-B02: 2014 (E) พบว่า สารช่วยติดสีจากธรรมชาติ ได้แก่ น้ำมะขามเปียก มีสีเปลี่ยนจากเดิมเล็กน้อย อยู่ในระดับ 4 น้ำบาดาลและน้ำขี้เถ้า มีสีเปลี่ยนจากเดิมเล็กน้อยและพอสังเกตเห็นได้ อยู่ในระดับ 3-4 และสารช่วยติดสีจากสารเคมี ได้แก่ สารส้ม และสารคอปเปอร์ (II) ซัลเฟต มีสีเปลี่ยนจากเดิมเล็กน้อย อยู่ในระดับ 4 และสารโซดาแอช สีเปลี่ยนจากเดิมค่อนข้างมาก อยู่ในระดับ 2

การทดสอบความคงทนของสีต่อการซัก: ทดสอบตามมาตรฐาน ISO 105-C06 : 2010(E) TEST NO A2S (40°C, 10 STAINLESS STEEL BALLS, 30 นาที) พบว่าสารช่วยติดสีจากธรรมชาติ ได้แก่ น้ำมะขามเปียก มีสีตกติดเล็กน้อยถึงพอสังเกตได้ อยู่ในระดับ 3-4 น้ำบาดาล มีสีตกติดพอสังเกตได้ อยู่ในระดับ 3 และน้ำซึ่เถ้า มีสีตกติดค่อนข้างมาก อยู่ในระดับ 2 และสารช่วยติดสีจากสารเคมี ได้แก่ สารส้ม สารโซดาแอช และสารคอปเปอร์ (II) ซัลเฟต มีสีตกติดค่อนข้างมาก อยู่ในระดับ 2

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อออกแบบและพัฒนารูปแบบเสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินิน ย้อมด้วยดอกดาวเรือง

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับโครงร่างของเสื้อผ้า ซึ่งเป็นตัวกำหนดรูปแบบ และรูปทรงของเสื้อผ้า ให้เหมาะสมกับผู้สวมใส่ ทำการออกแบบโครงร่างเสื้อผ้าสตรี ประกอบด้วยชุดติดกัน 3 รูปแบบ นำไปคัดเลือกแบบโครงร่างที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาให้เหลือ 1 รูปแบบ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แบบร่างที่ 1 แบบร่างที่ 2 แบบร่างที่ 3

โครงร่างสีสารช่วยติดจากธรรมชาติและเคมี

ภาพ 1 แสดงแบบร่างเส้นกรอบนอกเสื้อผ้าสตรี

ตาราง 2 แสดงผลการคัดเลือกแบบเส้นกรอบนอกเครื่องนุ่งห่ม จากผู้เชี่ยวชาญ

แบบโครงร่างเสื้อผ้าสตรี	คะแนนการคัดเลือก		ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	
แบบร่างที่ 1	4.40	0.89	มาก
แบบร่างที่ 2	3.40	0.89	ปานกลาง
แบบร่างที่ 3	3.60	1.14	มาก

(n=5)

จากตาราง 2 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจต่อโครงร่างเสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินิน ย้อมด้วยดอกดาวเรือง จำนวน 3 แบบร่าง แบบที่ได้คัดเลือกจากผู้เชี่ยวชาญมากที่สุด คือ แบบโครงร่างเสื้อผ้าสตรี แบบร่างที่ 1 รองลงมา แบบโครงร่างเสื้อผ้าสตรี แบบร่างที่ 3 และ แบบโครงร่างเสื้อผ้าสตรี แบบร่างที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 4.40 3.60 และ 3.40

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบเสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินิน ย้อมด้วยดอกดาวเรือง ของผู้บริโภค จำแนกตามอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ของตนเอง ดังนี้

สารช่วยติดจากธรรมชาติ

สารช่วยติดจากเคมี

ภาพ 2 แสดงเสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินิน ย้อมด้วยดอกดาวเรือง

ตาราง 3 ผลวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแสดงการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (n = 100)

เรื่อง	รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ	น้อยกว่า 25 ปี	35	35
	26-35 ปี	22	22
	36-45 ปี	23	23
	46-55 ปี	20	20
	รวม	100	100.00
สถานภาพ	โสด	59	59
	สมรส	37	37
	อย่างร้าง	2	2
	หม้าย	2	2
	รวม	100	100.00
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	42	42
	ปริญญาตรี	55	55
	ปริญญาโท	3	3
	ปริญญาเอก	0	0
	รวม	100	100.00
ตำแหน่ง	นักศึกษา	29	29
	พนักงานทั่วไป	70	70
	ข้าราชการ	1	1
	รวม	100	100.00
รายได้ปัจจุบันต่อเดือน	ต่ำกว่า 15,000 บาท	62	62
	15,000-20,000 บาท	24	24
	20,001-25,000 บาท	7	7
	25,001-30,000 บาท	5	5
	30,001-35,000 บาท	0	0
	35,001 บาทขึ้นไป	2	2
	รวม	100	100.00

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 35 มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 59 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 55 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 70 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 62

ตาราง 4 ความพึงพอใจที่มีต่อเสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินิน ย้อมด้วยดอกดาวเรือง (n = 100)

รายการประเมิน		สารเคมี		ธรรมชาติ	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านรูปแบบ					
1.	รูปแบบชุดมีความทันสมัย	4.13	0.84	4.03	0.78
2.	รูปแบบชุดเหมาะสมกับวัยทำงาน	4.07	0.93	4.04	0.86
3.	รูปแบบการจัดวางสีมีความเหมาะสมกับรูปแบบชุด	4.07	0.79	3.99	0.83
4.	สีที่ได้จากสารช่วยติดสีสารเคมีมีความสวยงาม	3.98	0.86	4.09	0.89
รวม		4.07	0.68	4.04	0.64
ด้านประโยชน์การใช้งาน					
1.	รูปแบบชุดมีความเหมาะสมต่อการใช้งาน	4.08	0.82	4.21	0.82
2.	รูปแบบชุดมีความสะดวกสบายต่อการสวมใส่	4.11	0.90	4.12	0.84
3.	รูปแบบของสีมีความเหมาะสมสำหรับชุดทำงาน	4.05	0.96	4.10	0.88
4.	สีที่ได้จากสารช่วยติดสีจากสารเคมี มีความคงทนต่อการใช้งาน	3.92	0.97	3.96	0.80
รวม		4.04	0.75	4.10	0.69

จากตาราง 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบเสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินิน ย้อมด้วยดอกดาวเรือง ดาวเรือง ดังนี้

ด้านรูปแบบ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจเสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินิน ย้อมด้วยดอกดาวเรืองโดยใช้สารช่วยติดสีจากสารเคมี มากที่สุด รองลงมา ใช้สารช่วยติดสีจากธรรมชาติ มีค่าเฉลี่ย 4.07 และ 4.04

ด้านประโยชน์การใช้งาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจเสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินินย้อม ด้วยดอกดาวเรือง โดยใช้สารช่วยติดสีจากธรรมชาติ มากที่สุด รองลงมา ใช้สารช่วยติดสีจากสารเคมี มีค่าเฉลี่ย 4.10 และ 4.04

โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อเสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินิน ย้อมด้วยดอกดาวเรือง โดยใช้สารช่วยติดสีจากธรรมชาติ ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.07

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบเสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินิน ย้อมด้วยดอกดาวเรือง สรุปผลได้ดังนี้

แบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 25 ปี ขึ้นไป มีสถานภาพโสด มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีตำแหน่งหน้าที่เป็นพนักงานทั่วไป และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ ต่ำกว่า 15,000 บาท

จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบเสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินิน ย้อมด้วยดอกดาวเรือง และได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในการออกแบบ นำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบเสื้อผ้าสตรี เพื่อตอบสนองความต้องการของสตรีวัยทำงาน และเป็นการส่งเสริมให้กลุ่มชน ประกอบด้วยการออกแบบโครงสร้างเสื้อผ้าสตรี นำรูปแบบและองค์ประกอบ มาทำการออกแบบและพัฒนาแบบเครื่องนุ่งห่ม จำนวน 3 รูปแบบ จากนั้นทำการคัดเลือกรูปแบบโครงสร้างเสื้อผ้าสตรีที่ทำการออกแบบมีความเหมาะสมในการนำไปผลิตเป็นเสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินิน ย้อมด้วยดอกดาวเรืองโดยมีการคัดเลือกโครงสร้างเสื้อผ้าสตรี โดยผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ทำการคัดเลือก ในรูปแบบที่ 1 มีลักษณะเป็นชุดเดรสกระโปรงบาน ความยาวเหนือเข่า คอวี ด้านหน้า ตกแต่งด้วยการจีบด้านข้าง ซิปซ่อนด้านหลังความยาวซิปถึงสะโพกบน แขนสามส่วน

จากการสำรวจความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการพัฒนาแบบเสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินิน ย้อมด้วยดอกดาวเรือง พบว่า รูปแบบเสื้อผ้าสตรี โดยใช้สารช่วยติดสีจากธรรมชาติ และใช้สารช่วยติดสีจากสารเคมี ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความพึงพอใจในด้านรูปแบบชุดมีความทันสมัย เหมาะกับวัยทำงาน และประโยชน์ในการใช้งานมีความพึงพอใจในระดับมาก ซึ่งทั้ง 2 ชุด ได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยในภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจใน

รูปแบบเสื้อผ้าสตรี โดยใช้สารช่วยติดสีจากธรรมชาติมากที่สุด โดยรวมได้รับความพึงพอใจในระดับมาก เนื่องมาจากประเด็นต่างๆ ดังนี้

ด้านรูปแบบ เสื้อผ้าสตรีโดยใช้สารช่วยติดสีจากธรรมชาติ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในเรื่องสีที่ได้จากสารช่วยติดสีมีความสวยงาม อาจเนื่องมาจากการพัฒนารูปแบบเสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินิน ย้อมด้วยดอกดาวเรือง มีความเหมาะสมในเรื่องของการใช้สี ซึ่งสอดคล้องกับกรมหม่อนไหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2556) กล่าวว่า สารช่วยย้อม หรือ สารกระตุ้นสี เป็นสารที่ช่วยให้สีติดกับเส้นด้ายดีขึ้นและเปลี่ยนเฉดสีธรรมชาติให้เปลี่ยนแปลงไปจากสีเดิม ซึ่งสอดคล้องกับกาญจนา ภาคย์สกุลชัย (2541) กล่าวว่ารูปแบบชุดมีความเหมาะสมกับวัยทำงาน เพราะการสวมใส่ชุด ดูสง่าผ่าเผยวาดแบบเสื้อผ้าใส่ลงไปแล้ว ช่วยให้เสื้อผ้าดูสวยงามยิ่งขึ้น ดูเป็นภาพที่มีชีวิตชีวา สอดคล้องกับ สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ (2561) รูปแบบชุดมีความทันสมัยและมีรูปแบบการจัดวางสีมีความเหมาะสมกับรูปแบบชุด

ด้านประโยชน์การใช้งาน เสื้อผ้าสตรีโดยใช้สารช่วยติดสีจากธรรมชาติ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในเรื่องรูปแบบชุดมีความเหมาะสมต่อการใช้งาน คือ รูปแบบชุดมีความสะดวกสบายต่อการสวมใส่ ซึ่งสอดคล้องกับ เจียมจิต เพือกศรี (2546) กล่าวว่า การเลือกใช้สีให้เหมาะสมกับเวลาและโอกาส อย่างเช่น ชุดใส่ไปทำงานควรเป็นสีที่สุภาพที่ให้ความรู้สึก สะท้อนถึงความสันโดษ สุขุม จะดูจากโอกาสใช้สอย และสวมใส่แล้วเสริมบุคลิกภาพ รูปแบบของสีมีความเหมาะสมสำหรับชุดทำงาน น้อยที่สุด คือสีที่ได้จากสารช่วยติดสีธรรมชาติ มีความคงทนต่อการใช้งาน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา เรื่องการพัฒนารูปแบบเสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินิน ย้อมด้วยดอกดาวเรือง ในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อเสนอแนะต่างๆ ที่ได้จากการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ควรมีการพัฒนาเรื่องสี และการควบคุมการตกของสีต่อการซักล้าง ชุดจากสีธรรมชาติควรมีความแตกต่างกันให้ชัดเจน
2. ควรพัฒนสีของชุดให้มีความหลากหลายและควรศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องของการทำความสะอาด และการดูแลรักษา รวมถึงความเหมาะสมในการใช้งาน
3. รูปแบบของเสื้อผ้าสตรี จากผ้าลินินย้อมด้วยดอกดาวเรือง ควรคำนึงถึงการรีด เพราะผ้าลินินมีคุณสมบัติยับง่าย ควรรีดด้วยความร้อนสูง และต้องรีดจากด้านใน

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณคณาจารย์ บุคลากร ผู้เชี่ยวชาญ และคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ได้สนับสนุนสถานที่ในการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา ภาคย์สกุลชัย. (2541). การออกแบบเสื้อตามลักษณะทางกายวิภาค. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

กรมหม่อนไหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2556). การย้อมสีเส้นไหมด้วยสีธรรมชาติ. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2563. จาก http://www.qsds.go.th/qsis_nort/inside_page.php?pageid=85,

เจียมจิต เพือกศรี. (2546).การออกแบบเสื้อ1. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

วิษณุ ดาทอง. (2559). ความรู้เรื่องการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติ. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2562. จาก <http://www.kasetporpeang.com/forums/index.php?topic=67764.0;wap2>,

วีระศักดิ์ อุดมกิจเดชา. (2529). เส้นใยสิ่งทอ ตอน1. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ. (2561). เส้นกรอบนอก/โครงเสื้อผ้าSilhouette/Outline.

สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2563. จาก <https://www.thaitextile.org/th/insign/detail.196.1.0.html>

สุภิญญา ใจมั่น. (2559). เกษตรกรคนเก่งผู้ปลูกดอกดาวเรืองพันธุ์เทวีของศรีแดง. สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2562. จาก <https://www.kasetkaoklai.com>,

อิสระ วงศ์อินทร์. (2559). พัฒนาพันธุ์ดอกดาวเรืองศรีแดง. นครราชสีมา : อีสท์ เวสต์ ซีด จำกัด.